

Nazwa projektu Projekt ustawy o certyfikacji wykonawców zamówień publicznych oraz o zmianie niektórych innych ustaw Ministerstwo wiodące i ministerstwa współpracujące Ministerstwo Rozwoju i Technologii Osoba odpowiedzialna za projekt w randze Ministra, Sekretarza Stanu lub Podsekretarza Stanu Pan Jacek Tomczak – Sekretarz Stanu w Ministerstwie Rozwoju i Technologii Kontakt do opiekuna merytorycznego projektu Przemysław Grosfeld – Zastępca Dyrektora Departamentu Doskonalenia Regulacji Gospodarczych w Ministerstwie Rozwoju i Technologii; tel. 22 411 94 69, adres e-mail: Przemyslaw.Grosfeld@mrit.gov.pl Mariusz Ciosek – Naczelnik Wydziału Prawa Zamówień Publicznych w Departamencie Doskonalenia Regulacji Gospodarczych w Ministerstwie Rozwoju i Technologii; tel.: 22 411 95 21, adres e-mail: Mariusz.Ciosek@mrit.gov.pl	Data sporządzenia 11-04-2024 r. Źródło: Prawo UE (dyrektywa) Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2014/24/UE z dnia 26 lutego 2014 r. w sprawie zamówień publicznych, uchylająca dyrektywę 2004/18/WE (Dz. Urz. UE L 94 z 28.03.2014, str. 65, z późn. zm.) Uchwała Rady Ministrów z dnia 11 stycznia 2022 r. w sprawie przyjęcia Polityki zakupowej państwa (M. P. poz. 125) Nr w wykazie prac: UC 25

OCENA SKUTKÓW REGULACJI

1. Jaki problem jest rozwiązywany?

Udział wykonawców w postępowaniu o udzielenie zamówienia, prowadzonego w oparciu o przepisy ustawy z dnia 11 września 2019 r. – Prawo zamówień publicznych (Dz. U. z 2023 r. poz. 1605 i 1720) (dalej: ustawa Pzp), uzależniony jest od spełnienia określonych wymagań, których celem jest zagwarantowanie, że zamówienie zostanie zrealizowane przez wykonawcę dającego rękojmię jego należytego wykonania.

Na wymagania te składają się m.in. ściśle sprecyzowane w art. 108 i 109 ustawy Pzp podstawy wykluczenia wykonawcy z udziału w postępowaniu. Z postępowań wyklucza się wykonawcę, który m.in. został skazany za określone przestępstwa, zawarł z innymi wykonawcami porozumienie mające na celu zakłócenie konkurencji, naruszył obowiązki dotyczące płatności podatków, opłat lub składek na ubezpieczenie społeczne lub zdrowotne.

Odrębną kategorię wymagań stanowią warunki udziału w postępowaniu, które są kształtowane przez zamawiających stosownie do specyfiki udzielanego zamówienia. Zamawiający mogą podjąć decyzję o nieprecyzowaniu w danym postępowaniu powyższych warunków, niezależnie od jego szacunkowej wartości. Warunki udziału w postępowaniu mają na celu weryfikację posiadanych przez wykonawców zdolności oraz zasobów niezbędnych do realizacji zamówienia. Mogą one odnosić się do następujących obszarów (art. 112 ust. 2 ustawy Pzp): zdolności do występowania w obrocie gospodarczym, uprawnień do prowadzenia określonej działalności gospodarczej lub zawodowej, sytuacji ekonomicznej lub finansowej oraz zdolności technicznej lub zawodowej.

Weryfikacja spełniania przez wykonawców obydwu powyższych kategorii wymagań dokonywana jest przez zamawiającego w toku postępowania o udzielenie zamówienia, w oparciu o wymagane od wykonawców dokumenty lub oświadczenia, tj. podmiotowe środki dowodowe. Przy czym, do złożenia podmiotowych środków dowodowych wzywany jest co do zasady wykonawca, którego oferta została uprzednio najwyżej oceniona. Wykonawca ma obowiązek złożyć

wszystkie podmiotowe środki dowodowe wskazane w ogłoszeniu o zamówieniu lub dokumentach zamówienia (np. w specyfikacji warunków zamówienia). Zakres podmiotowych środków dowodowych może być określony przez zamawiającego dość szeroko. Należy to do wyłącznej decyzji zamawiających.

Na gruncie aktualnych regulacji wykonawca, w sytuacji wystąpienia obowiązku złożenia podmiotowych środków dowodowych, nie ma możliwości wykazania spełniania wspomnianych wymogów w inny sposób, tzn. w sposób bardziej uproszczony niż poprzez złożenie wszystkich podmiotowych środków dowodowych wymaganych przez zamawiającego. Oznacza to, że wykonawcy na potrzeby postępowania o udzielenie zamówienia zobowiązani są do gromadzenia i składania dokumentów wymaganych przez zamawiającego, co często uznawane jest za istotne obciążenie o charakterze formalnym. Z rozporządzenia Ministra Rozwoju, Pracy i Technologii z dnia 23 grudnia 2020 r. w sprawie podmiotowych środków dowodowych oraz innych dokumentów lub oświadczeń, jakich może żądać zamawiający od wykonawcy (Dz. U. poz. 2415 oraz z 2023 r. poz. 1824) wynika, że w celu potwierdzenia braku podstaw wykluczenia wykonawcy z udziału w postępowaniu oraz spełniania warunków udziału w postępowaniu zamawiający ma możliwość żądania od wykonawców znacznej ilości dokumentów lub oświadczeń. Wprowadzenie certyfikacji spowoduje, że wykonawca będzie miał możliwość zastąpienia powyższych dokumentów lub oświadczeń odpowiednim certyfikatem (jednym dokumentem) wydanym przez uprawniony do tego akredytowany podmiot certyfikujący po przeprowadzeniu procesu weryfikacji wykonawcy.

Należy w tym miejscu podkreślić, że występowanie dodatkowych obowiązków o charakterze formalnym stanowi jedną z najczęściej wskazywanych przez wykonawców barier w dostępie do rynku zamówień publicznych. W Koncepcji nowego Prawa Zamówień Publicznych z 2018 roku¹, która stanowiła punkt wyjścia do prac nad ustawą Pzp, podniesiono za *Zamówienia publiczne dla małych i średnich przedsiębiorców. Raport końcowy. Biostat na zlecenie Rady Dialogu Społecznego (sierpień 2017) r.*, że wśród całego sektora MŚP jako główne bariery w dostępie do udziału w przetargach publicznych wskazywane są m.in. biurokratyczne rozwiązania legislacyjne (str. 74). Ponadto z *Raportu z badania dotyczącego niskiej konkurencyjności w zamówieniach publicznych*², przygotowanego w 2019 roku przez Urząd Zamówień Publicznych na podstawie ankiet wypełnionych przez przedsiębiorców, wynika, że zdaniem wszystkich respondentów najważniejszym rozwiązaniem, które może pozytywnie wpłynąć na zwiększenie zainteresowania przedsiębiorców zamówieniami publicznymi jest uproszczenie procedur i zmniejszenie formalizmu w prowadzonych postępowaniach (str. 23). Wprowadzenie certyfikacji stanowi realizację powyższych postulatów.

Aktualne krajowe ramy prawne udzielania zamówień publicznych nie przewidują rozwiązań, których istota polegałaby na wsparciu zamawiających przez inne (zewnętrzne) podmioty w procesie weryfikacji spełniania przez wykonawców wspomnianych na wstępie wymagań. Inaczej mówiąc, to na zamawiających spoczywa cały ciężar weryfikacji wykonawców w toku postępowania o udzielenie zamówienia i nie mają oni możliwości polegania w tym zakresie na ustaleniach lub decyzjach innych podmiotów.

Otrzymując od wykonawców wymagane przez siebie podmiotowe środki dowodowe zamawiający musi samodzielnie dokonać ich analizy, tzn. dokonać oceny, czy rzeczywiście potwierdzają one określone wymagania stawiane przed wykonawcami, co często wymaga wiedzy nie tylko z obszaru zamówień publicznych. Trzeba bowiem mieć na uwadze, że warunki udziału w postępowaniu, które służą weryfikacji zdolności wykonawcy do należytego wykonania zamówienia, mogą dotyczyć między innymi takich kwestii jak kondycja ekonomiczno-finansowa wykonawcy, jego doświadczenia

¹ https://www.uzp.gov.pl/__data/assets/pdf_file/0029/36875/Koncepcja_nowego_prawa_zamowien_publicznych.pdf

² https://www.uzp.gov.pl/__data/assets/pdf_file/0020/42077/Raport-z-badania-dotyczacego-niskiej-konkurencyjnosci-w-zamowieniach-publicznych.pdf

w realizacji określonej kategorii zamówień, czy też posiadania określonych systemów lub norm zarządzania środowiskowego. Efektywna weryfikacja tych obszarów, a w konsekwencji zdolności i sytuacji wykonawcy, wymaga często znajomości zagadnień z zakresu finansów, czy też budownictwa (w przypadku zamówień na roboty budowlane). Wielu zamawiających, szczególnie mniejsze jednostki samorządu terytorialnego, nie posiada wystarczająco szerokiej kadry (np. wyodrębnionych organizacyjnie komórek zamówieniowych), co utrudnia im weryfikację powyższych obszarów, a w konsekwencji wpływa często na wydłużenie czasu trwania postępowań.

Zapewnienie odpowiedniego wsparcia zamawiającym w zakresie weryfikacji wykonawców nie tylko ograniczy występujące po ich stronie ryzyko związane z udzielaniem zamówień (np. naruszenie dyscypliny finansów publicznych na skutek naruszenia przepisów ustawy Pzp), ale również podniesie efektywność procesów zakupowych (np. przyspieszenie postępowań, lepsza weryfikacja wykonawców, w tym wykonawców z państw trzecich).

Odpowiedzią na powyższe zagadnienia ma być rozwiązanie w postaci certyfikacji wykonawców zamówień publicznych.

Rozwiązanie w postaci certyfikacji wykonawców zostało przewidziane w regulacjach art. 64 dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2014/24/UE z dnia 26 lutego 2014 r. w sprawie zamówień publicznych, uchylającej dyrektywę 2004/18/WE (Dz. Urz. UE L 94 z 28.03.2014, str. 65, z późn. zm.) oraz w art. 46 dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2009/81/WE z dnia 13 lipca 2009 r. w sprawie koordynacji procedur udzielania niektórych zamówień na roboty budowlane, dostawy i usługi przez instytucje lub podmioty zamawiające w dziedzinach obronności i bezpieczeństwa i zmieniającej dyrektywy 2004/17/WE i 2004/18/WE (Dz. Urz. UE L 216 z 20.08.2009, str. 76). Projektowane przepisy nie będą miały jednak zastosowania do postępowań o udzielenie zamówienia w dziedzinach obronności i bezpieczeństwa.

Wprowadzenie mechanizmu certyfikacji do polskiego systemu zamówień publicznych zostało uwzględnione w przyjętej na podstawie art. 21 ustawy Pzp uchwale nr 6 Rady Ministrów z dnia 11 stycznia 2022 r. w sprawie przyjęcia Polityki zakupowej państwa (M.P. poz. 125). Certyfikacja została ujęta w priorytecie pn. *Rozwój potencjału MŚP*, jako element dalszego otwierania rynku zamówień publicznych na wykonawców należących do tego sektora przedsiębiorców. Certyfikacja wiąże się bowiem ze zmniejszeniem obciążeń formalnych po stronie MŚP w toku postępowania o udzielenie zamówienia.

Odrębną kwestią wymagającą podjęcia działań jest konieczność wykonania wyroku Trybunału Sprawiedliwości Unii Europejskiej (dalej: TSUE) z dnia 7 września 2023 r. w sprawie C-601/21, w którym TSUE orzekł o niezgodności – z pewnymi wyjątkami – z dyrektywą Parlamentu Europejskiego i Rady 2014/24/UE z dnia 26 lutego 2014 r. w sprawie zamówień publicznych, uchylającą dyrektywę 2004/18/WE regulacji przewidującej wyłącznie stosowania ustawy Pzp do udzielania zamówień dotyczących wytwarzania m.in. blankietów dokumentów publicznych, znaków akcyzy, kart do głosowania, tj. art. 11 ust. 4 ustawy Pzp.

2. Rekomendowane rozwiązanie, w tym planowane narzędzia interwencji i oczekiwany efekt

Nie jest możliwe osiągnięcie celu przez działania pozalegisłacyjne.

Wprowadzenie do polskiego systemu zamówień publicznych certyfikacji wykonawców ma zapewniać wykonawcom możliwość uzyskania certyfikatu potwierdzającego, że wobec danego wykonawcy nie zachodzą objęte zakresem certyfikacji podstawy wykluczenia z postępowania o udzielenie zamówienia, lub że posiada on zdolności i zasoby (np. określone doświadczenie, wykwalifikowaną kadrę) na poziomie wskazanym w certyfikacie, które będzie wykorzystywał do potwierdzania spełniania warunków udziału w postępowaniu.

Zgodnie z projektowaną ustawą wykonawca będzie uprawniony do posługiwania się certyfikatem na potrzeby wielu różnych postępowań o udzielenie zamówienia, bez potrzeby każdorazowego gromadzenia i składania podmiotowych środków dowodowych w zakresie sprecyzowanych przez zamawiającego podstaw wykluczenia oraz warunków udziału w postępowaniu. Certyfikat będzie zastępował podmiotowe środki dowodowe. Inaczej mówiąc, wprowadzenie certyfikacji wykonawców ukierunkowane jest między innymi na zmniejszenie liczby dokumentów składanych w toku postępowania o udzielenie zamówienia (vide: pkt 1 OSR).

Należy również zwrócić uwagę na kwestię zwiększenia przewidywalności działalności przedsiębiorców w związku z tym, że zamawiający będą mogli kwestionować informacje wynikające z certyfikatu wyłącznie w uzasadnionych przypadkach. Tak więc, pozytywne przejście certyfikacji przez wykonawcę będzie oznaczało dla niego istotne ograniczenie możliwości kwestionowania jego sytuacji podmiotowej oraz posiadanych zdolności i zasobów w toku przyszłych postępowań o udzielenie zamówienia, a w konsekwencji stabilizację jego sytuacji.

Projekt ustawy w zakresie dopuszczalności kwestionowania certyfikatu stanowi implementację regulacji dyrektywy 2014/24/UE z dnia 26 lutego 2014 r. w sprawie zamówień publicznych, uchylającej dyrektywę 2004/18/WE. Zgodnie bowiem z art. 64 ust. 5 zdanie pierwsze tej dyrektywy: *informacje, które wynikają z wpisu do wykazu urzędowego lub certyfikacji, nie mogą być kwestionowane bez uzasadnienia. Ze względu na różnorodność potencjalnych stanów faktycznych oraz prawnych nie jest możliwe wskazanie w projekcie ustawy zamkniętego katalogu uzasadnionych przypadków, w których zamawiający będą mogli kwestionować aktualność certyfikatu.*

W ogólnym ujęciu „uzasadnionym przypadkiem” będzie sytuacja, w której zamawiający w toku konkretnego postępowania o udzielenie zamówienia dysponuje z „urzędu” (np. w wyniku interakcji z innymi zamawiającymi) lub na skutek działań wykonawców biorących udział w tym postępowaniu (np. pismo wykonawcy wskazujące na określone okoliczności faktyczne lub prawne wraz ze stosownym uzasadnieniem) informacjami wskazującymi, że z wysokim prawdopodobieństwem można stwierdzić, że informacje wynikające z certyfikatu danego wykonawcy są nieprawdziwe w całości lub w części. Jako przykład takiej sytuacji należy wskazać dysponowanie przez zamawiającego informacjami, potwierdzonymi stosownymi dokumentami lub oświadczeniami, że po dniu wydania certyfikatu dotyczącego sytuacji ekonomicznej lub finansowej nastąpiło istotne pogorszenie kondycji finansowej wykonawcy, w związku z czym może on aktualnie nie spełniać wymagań branych pod uwagę na etapie certyfikacji. Będzie to uprawniało zamawiającego do wezwania wykonawcy do złożenia stosownych wyjaśnień. Zamawiający będzie dokonywał oceny złożonych wyjaśnień. W przypadku gdy wyjaśnienia wykonawcy będą niewystarczające do usunięcia uzasadnionych wątpliwości zamawiający będzie informował o tych wątpliwościach podmiot certyfikujący, który w odpowiednio krótkim terminie będzie podejmował decyzję o zawieszeniu lub odmowie zawieszenia certyfikatu.

Głównym założeniem certyfikacji jest ograniczenie obowiązków formalnych, zarówno po stronie wykonawców, jak i zamawiających, związanych z weryfikacją podmiotową wykonawców (główne założenie to weryfikacja wykonawcy dokonywana poza konkretnym postępowaniem o udzielenie zamówienia, zmniejszenie liczby dokumentów składanych przez wykonawców, a następnie weryfikowanych przez zamawiającego). Przyczyni się ona do dalszego ułatwienia wykonawcom, szczególnie z sektora MŚP, dostępu do rynku zamówień publicznych, a w konsekwencji podniesienia konkurencyjności postępowań. Jest to o tyle istotne, że wzrost konkurencyjności postępowań, a więc większa liczba składanych ofert, oznacza wymierne korzyści dla zamawiających, w tym te o charakterze ekonomiczno-finansowym.

Dla zamawiających mechanizm certyfikacji będzie oznaczał kolejne usprawnienie procesu weryfikacji podmiotowej wykonawców poprzez stworzenie możliwości dokonania jej bezpośrednio w oparciu o informacje wynikające z przedłożonego przez wykonawcę certyfikatu, a w konsekwencji ograniczenie czasu trwania postępowań.

Certyfikacja dla wykonawców będzie miała charakter fakultatywny. Tym samym, złożenie wniosku o wydanie certyfikatu, czy też posłużenie się certyfikatem w toku konkretnego postępowania o udzielenie zamówienia będzie leżało w sferze wyłącznej decyzji wykonawców. Innymi słowy, wykonawcy nie będą mieli obowiązku uzyskiwania i posługiwania się certyfikatem. Będzie to ich uprawnienie. Z uprawnieniem tym skorelowany będzie jednak obowiązek zamawiających uznawania ważnych certyfikatów w prowadzonych postępowaniach o udzielenie zamówienia. W przypadku odmowy respektowania informacji wynikających z wydanego certyfikatu, również w sytuacji gdy podmiot certyfikujący odmówił zawieszenia certyfikatu na skutek informacji otrzymanych od zamawiającego, wykonawca będzie uprawniony do skorzystania ze środków ochrony prawnej, o których mowa w ustawie Pzp.

Wykonawcy niedysponujący certyfikatem będą mogli wykazać brak podstaw wykluczenia z postępowania lub spełnianie warunków udziału w postępowaniu w „klasyczny” sposób. Istotą mechanizmu certyfikacji stanowi bowiem wprowadzenie dodatkowych i fakultatywnych możliwości dla wykonawców, a nie zastąpienie dotychczasowych rozwiązań nowymi.

Zgodnie z ustawą Pzp kwalifikacja podmiotowa wykonawców obejmuje dwa obszary, tj. weryfikację braku podstawy wykluczenia z udziału w postępowaniu o udzielenie zamówienia oraz spełniania warunków udziału w postępowaniu. Zgodnie z projektem ustawy certyfikacja będzie dotyczyła obydwu obszarów.

W pierwszym okresie obowiązywania certyfikacji dotyczącej warunków udziału w postępowaniu będzie ona obejmowała swym zakresem wyłącznie zamówienia na roboty budowlane. W zakresie poszczególnych zdolności i zasobów odnoszących się do warunku udziału w postępowaniu, o którym mowa w art. 112 ust. 2 pkt 4 ustawy Pzp, zdefiniowane zostaną poziomy zdolności wraz z przypisanymi do nich wymaganiami do spełnienia przez wykonawcę na etapie certyfikacji. Przykład (charakter wyłącznie poglądowy): poziomy zdolności dotyczące doświadczenia w zakresie drogowych robót budowlanych: poziom D1: realizacja co najmniej X robót budowlanych polegających na Y; poziom D2: realizacja X robót budowlanych polegających na Z; poziom D3: realizacja X robót budowlanych polegających na W. Poziomy zdolności wraz z wymaganiami zostaną zdefiniowane w rozporządzeniu ministra właściwego do spraw gospodarki (jednakowe dla wszystkich podmiotów certyfikujących). Poziomy zdolności będą wskazywane przez wykonawcę we wniosku o certyfikację w celu określenia jej zakresu. Wykonawca będzie przedstawiał stosowne dokumenty w celu wykazania spełnienia wymagań przypisanych do wskazanych przez niego poziomów zdolności. Powyższe poziomy zdolności będą również wykorzystywane przez zamawiających do opisywania spełniania warunku udziału w postępowaniu, o którym mowa w art. 112 ust. 2 pkt 4 ustawy Pzp.

Certyfikacja podstaw wykluczenia w każdym przypadku będzie dotyczyła obligatoryjnych podstaw wykluczenia, natomiast w przypadku fakultatywnych podstaw wykluczenia to wykonawca będzie uprawniony do wskazania we wniosku, które z nich mają być przedmiotem certyfikacji. W ramach tego rodzaju certyfikacji dopuszczalne będzie przeprowadzenie procedury tzw. *self-cleaningu*, której pozytywny wynik będzie wiążący dla wszystkich zamawiających.

Proces certyfikacji będzie rozpoczynany przez wykonawcę poprzez złożenie wniosku o wydanie certyfikatu do podmiotu certyfikującego. Wykonawca będzie zawierał z podmiotem certyfikującym umowę ws. certyfikacji. Wykonawca będzie przedkładał stosowne dokumenty, w tym podmiotowe środki dowodowe, niezbędne do wykazania, że wobec wykonawcy nie zachodzą podstawy wykluczenia lub że spełnia on wymagania właściwe dla poziomu zdolności wskazanego we wniosku.

Projekt przewiduje rozwiązania ukierunkowane na zapewnienie podmiotom certyfikującym możliwość samodzielnego pobierania wybranych podmiotowych środków dowodowych (np. zaświadczenie z Krajowego Rejestru Karnego).

Warunkiem uzyskania certyfikatu będzie wykazanie braku podstaw wykluczenia oraz spełniania wymogów przypisanych dla poziomów zdolności wskazanych we wniosku o wydanie certyfikatu.

W przypadku braku potwierdzenia, że wobec wykonawcy nie zachodzą podstawy wykluczenia lub że spełniana on wymagania właściwe dla poziomów zdolności wskazanych we wniosku nastąpi odmowa udzielenia certyfikacji. Odmowa nie będzie pozbawiała wykonawców możliwości ubiegania się o zamówienia publiczne.

Podmiot certyfikujący będzie miał obowiązek przeprowadzenia procedury certyfikacji w terminie nie dłuższym niż 30 dni od dnia zawarcia umowy z wykonawcą

Biorąc pod uwagę, że odmowa wydania certyfikatu nie będzie oddziaływała negatywnie na sferę prawa wykonawców do udziału w postępowaniach o udzielenie zamówienia, tzn. nie będzie blokowała dostępu do postępowań, za wystarczający środek ochrony prawnej należy uznać możliwość złożenia zastrzeżeń do tego samego podmiotu certyfikującego.

Certyfikaty będą wydawane na okres od 1 roku do 3 lat. Prawo unijne nie zawiera regulacji odnoszących się do dopuszczalnego okresu ważności certyfikatu, pozostawiając w tym zakresie swobodę decyzyjną państwom członkowskim. Tytułem przykładu należy wskazać, że w Słowacji okres ważności, co prawda wpisu do wykazu zatwierdzonych wykonawców, a nie certyfikatu, wynosi 3 lata. Z kolei w Czechach maksymalna ważność wydanych certyfikatów wynosi jeden rok, podobnie jak w Niemczech i na Węgrzech. Przed upływem ważności certyfikatu wykonawca będzie uprawniony do złożenia wniosku o wydanie nowego certyfikatu.

Wydane certyfikaty będą zamieszczane w ogólnodostępnej i bezpłatnej Bazie Danych o Certyfikatach Wykonawców Zamówień Publicznych.

Inni wykonawcy będą uprawnieni do kwestionowania prawdziwości informacji wynikających z certyfikatu (lecz nie prawidłowości decyzji podmiotu certyfikującego) w toku poszczególnych postępowań o udzielenie zamówienia, poprzez złożenie odwołania do Krajowej Izby Odwoławczej, a w dalszej kolejności skargi do sądu zamówień publicznych.

Prezes Krajowej Izby Odwoławczej oraz sąd zamówień publicznych będą miały obowiązek poinformowania właściwego podmiotu certyfikującego o wydaniu orzeczenia stwierdzającego, że informacje zawarte w certyfikacie są nieprawdziwe.

Projekt nie przewiduje różnicowania warunków uzyskania certyfikatu dla przedsiębiorców ze względu na ich wielkość lub charakter prowadzonej działalności.

Certyfikaty będą wydawane przez akredytowane podmioty certyfikujące spełniające wymagania wynikające z właściwych norm europejskich. Akredytacji podmiotów certyfikujących będzie dokonywało Polskie Centrum Akredytacji. Szczegółowe zasady i procesy akredytacji podmiotów certyfikujących, zgodnie z przyjętymi standardami, zostaną sprecyzowane w programie akredytacji, który zostanie przygotowany po uchwaleniu ustawy (w okresie jej *vacatio legis*), co pozwoli na uwzględnienie w nim wszystkich przyjętych rozwiązań.

Podmioty certyfikujące będą zobowiązane m.in. posiadać odpowiednie zasoby organizacyjno-kadrowe, tak aby móc zapewnić najwyższy poziom realizacji powierzonych im zadań. Jednym z kluczowych wymagań wobec przyszłych podmiotów certyfikujących, który znajdzie się w powyższym programie akredytacji, będzie dysponowanie personelem posiadającym wykształcenie, wiedzę i doświadczenie niezbędne do rzetelnej weryfikacji wykonawców ubiegających się o certyfikat. Warunkiem koniecznym akredytacji będzie także zapewnienie bezstronności i niezależności, również finansowej,

podmiotu certyfikującego, w tym jej kierownictwa i pracowników odpowiedzialnych za realizację poszczególnych czynności merytorycznych w procesie certyfikacji. Podmiot certyfikujący będzie również zobowiązany do zapewnienia przestrzegania przez jej kierownictwo i pracowników tajemnicy zawodowej. W programie akredytacji zostanie również potwierdzony obowiązek spełniania wszystkich niezbędnych warunków przez cały okres, na który dany podmiot otrzymał akredytację.

Należy podkreślić, że z konsultacji przeprowadzonych przez Ministerstwo Rozwoju i Technologii wynika, że przeważającą część podmiotów certyfikujących wykonawców zamówień publicznych będą stanowiły podmioty prowadzące już obecnie działalność w różnych obszarach certyfikacji i posiadające stosowne dla tych obszarów akredytacje.

**W przypadku odmowy wydania certyfikatu będzie istniała
możliwość zakwestionowania decyzji podmiotu certyfikującego.**

Wprowadzenie do krajowego systemu zamówień publicznych certyfikacji wykonawcy wymaga podjęcia działań o charakterze legislacyjnym (ustawowym). Wynika to przede wszystkim z tego, że główne założenia certyfikacji wykonawców zamówień publicznych zostały uregulowane na poziomie prawa unijnego, którego implementacja będzie konieczna do krajowego prawa zamówień publicznych. Poza tym, rozwiązania z zakresu certyfikacji będą wpływały na sferę praw i obowiązków zamawiających, wykonawców oraz przyszłych podmiotów certyfikujących.

Za ustanowieniem ustawy odrębnej od ustawy Pzp przemawia w dużej mierze zakres regulowanej materii, odnoszącej się przede wszystkim do zasad i procedury uzyskiwania certyfikatu przez wykonawcę, kwestiach jego ważności oraz akredytacji podmiotów certyfikujących. Dodanie wskazanych wyżej regulacji do ustawy Pzp mogłoby bowiem negatywnie wpłynąć na przejrzystość już i tak obszernej materii.

Podjęcia działań legislacyjnych wymaga również wykonanie wyroku TSUE z dnia 7 września 2023 r. w sprawie C-601/21, w którym TSUE orzekł o niezgodności – z pewnymi wyjątkami – z dyrektywą 2014/24/UE regulacji przewidującej wyłącznie stosowania ustawy Pzp do udzielania zamówień dotyczących wytwarzania m.in. blankietów dokumentów publicznych, znaków akcyzy, kart do głosowania, tj. art. 11 ust. 4 ustawy Pzp. W związku powyższym przygotowany zostanie projekt zmiany art. 11 ustawy Pzp, polegającej na uchyleniu ust. 4. Przepis art. 11 ustawy Pzp należy do jednej z regulacji zawierających wyłączenia stosowania ustawy Pzp do udzielania zamówień publicznych. W rozdziale 1 oddziale 2 ustawy Pzp implementowane zostały przepisy dyrektywy 2014/24/UE, regulujące wyłączenia stosowania jej przepisów do udzielania zamówień publicznych. TSUE orzekł, że w zakresie ust. 4 regulacja art. 11 wykracza poza przewidziane prawem unijnym wyłączenia stosowania ww. dyrektywy, w związku z czym uznał, że ust. 4 w art. 11 ustawy Pzp został wprowadzony do ustawy Pzp w sposób naruszający ww. dyrektywę.

3. Jak problem został rozwiązany w innych krajach, w szczególności krajach członkowskich OECD/UE?

Z analiz własnych Ministerstwa Rozwoju i Technologii wynika, że z możliwości wprowadzenia certyfikacji wykonawców (lub urzędowego wykazu zatwierdzonych wykonawców) skorzystały m.in. następujące państwa członkowskie Unii Europejskiej:

I. Republika Czeska: w Republice Czeskiej funkcjonuje Lista Kwalifikowanych Wykonawców (LKW) oraz System Certyfikowanych Wykonawców (SCW).

LKW stanowi część czeskiego Systemu Informacyjnego Zamówień Publicznych. Administratorem LKW jest Ministerstwo ds. Rozwoju Regionalnego. Dostęp do LKW możliwy jest w sposób pełny i nieograniczony poprzez stronę internetową Systemu Informacyjnego Zamówień Publicznych. Wpis na LKW potwierdza spełnienie przez wykonawcę kwalifikacji podstawowych oraz kwalifikacji zawodowych. Od wniosku o wpis na LKW wykonawcy wnoszą opłatę administracyjną w wysokości 3 000 CZK (około 120 EUR). Decyzja o wpisie do LKW jest wydawana przez Ministerstwo ds. Rozwoju Regionalnego. Wypis z LKW zastępuje w postępowaniu dokumenty potwierdzające spełnienie kwalifikacji przez wykonawcę i jest weryfikowany przez zamawiającego jedynie pod kątem aktualności. Procedura wpisu na LKW (oraz wprowadzenia ewentualnych zmian w treści wpisu) jest odpłatna i prowadzona w oparciu o przepisy postępowania administracyjnego. LKW cieszy się popularnością wśród wykonawców. Widnieje w nim około 3 500 pozycji.³

Systemem, który pozwala na wykazanie kwalifikacji wykonawcy w zakresie zdolności technicznej i zawodowej jest System Certyfikowanych Wykonawców. W przypadku tego systemu, certyfikacji dokonują podmioty zewnętrzne (jednostki certyfikujące), posiadające certyfikację Czeskiego Instytutu Akredytacji, natomiast za obsługę systemu odpowiedzialny jest Zarządca Systemu, będący osobą prawną, która została uprzednio zatwierdzona decyzją Ministerstwa ds. Rozwoju Regionalnego. Zarządca Systemu odpowiada za realizację przez System ustawowych wymagań. Wykonawcy są certyfikowani w zależności od zakresu danego systemu certyfikacji. Zamawiający nie może kwestionować bez szczególnych powodów danych zawartych w certyfikacie.

II. Węgry – na Węgrzech funkcjonuje lista zatwierdzonych wykonawców, której kryteria ustalane i publikowane są przez węgierski Urząd Zamówień Publicznych. Weryfikacja wykonawców w zakresie przesłanek wykluczenia dokonywana jest wyłącznie przez Urząd, natomiast weryfikacja w zakresie warunków udziału w postępowaniu dokonywana jest także przez izby gospodarcze i zawodowe dla ich członków. Izby mogą ustalić odmienne kryteria, pod warunkiem zgodności z tych kryteriów z węgierskim prawem zamówień publicznych, co jest weryfikowane przez Urząd. Weryfikacją objęte są usługi, dostawy oraz roboty budowlane. Certyfikat wydany w rezultacie wpisu na listę potwierdza spełnienie kryteriów. Zamawiający zobowiązani są do jego akceptacji.

III. Republika Federalna Niemiec – w Niemczech prowadzenie urzędowych wykazów wstępnie kwalifikowanych wykonawców powierzono izmom przemysłowo-handlowym. Obecnie funkcjonują dwa wykazy prowadzone przez izby przemysłowo-handlowe. Oba wykazy funkcjonują niezależnie względem siebie.

Pierwszy z nich obejmuje wykonawców zamówień na dostawy i usługi (AVPQ) prowadzony przez Zrzeszenie Niemieckich Izb Przemysłowo-Handlowych – DIHK). Spełnienie warunków uzyskania wpisu do wykazu weryfikowane jest przy udziale jednostek doradztwa w zakresie zamówień (ABS). Procedura wpisu odbywa się w oparciu o postępowanie administracyjne. Uzyskanie wpisu do wykazu prowadzonego przez DIHK potwierdzone jest wydaniem certyfikatu, który zawiera informacje, że wykonawca został wpisany do wykazu na podstawie wstępnej kwalifikacji wraz ze wskazaniem nazwy jednostki, która

³ https://skd.nipez.cz/ISVZ/SKD/OpenData_SKD.aspx

przeprowadziła certyfikację oraz kody CPV, dla których wykonawca uzyskał wpis do wykazu. Wpis do wykazu prowadzonego przez DIHK jest odpłatny, natomiast sam wykaz jest publicznie dostępny. Dla przedsiębiorstw posiadających siedzibę w Niemczech opłata za wpis pobierana przez daną izbę przemysłowo-handlową wynosi zazwyczaj 60 EUR, natomiast za obsługę postępowania przed konkretną jednostką doradztwa pobierana jest opłata w wysokości zazwyczaj 180 EUR. Opłaty dla przedsiębiorstw posiadających siedzibę za granicą są zróżnicowane i wynoszą przykładowo, dla Polski 69 EUR i 180 EUR, dla Belgii 83 EUR i 180 EUR, a dla Portugalii 50 EUR i 150 EUR.

Drugi wykaz prowadzony jest dla wykonawców robót budowlanych przez Stowarzyszenie na rzecz wstępnej kwalifikacji przedsiębiorstw budowlanych (PQ-Verein) i również jest on publicznie dostępny i odpłatny. W przypadku tego wykazu jednostki prowadzące kwalifikację wstępną (PQ-Stellen) są podmiotami prywatnymi, autoryzowanymi przez PQ-Verein. Jednostki wstępnej kwalifikacji finansowane są z opłat uiszczanych przez wykonawców za przeprowadzenie i utrzymanie wstępnej kwalifikacji. Wysokość opłat ustala się z uwzględnieniem kosztów jednostki, w tym kosztów odprowadzenia opłat na rzecz Stowarzyszenia. Obecnie, zgodnie z informacją zawartą na stronie internetowej Stowarzyszenia, jako jednostki kwalifikacji wstępnej działa 6 jednostek. Koszt wstępnej kwalifikacji uzależniony jest od wyboru konkretnej jednostki i zakresu usług, którego dotyczyć ma wstępna kwalifikacja. Wyjściowa opłata od wniosku z 1 zakresem to koszt w granicach 500 EUR.

4. Podmioty, na które oddziałuje projekt

Grupa	Wielkość	Źródło danych	Oddziaływanie
Podmioty prowadzące działalność w zakresie certyfikacji	6	analiza własna	Pełnienie roli podmiotów certyfikujących wykonawców w zakresie posiadanych zdolności oraz zasobów
Polskie Centrum Akredytacji		akt normatywny	Akredytacja podmiotów certyfikujących wykonawców
Zamawiający: jednostki sektora finansów publicznych, państwowe jednostki organizacyjne nieposiadające osobowości prawnej, podmioty prawa publicznego, związki tych jednostek lub podmiotów oraz przedsiębiorstwa działające w sektorach gospodarki wodnej, energetyki, transportu i usług pocztowych	30 872	Sprawozdanie Prezesa Urzędu Zamówień Publicznych o funkcjonowaniu systemu zamówień publicznych w 2022 r.	Modyfikacja zasad kwalifikacji podmiotowej wykonawców Ograniczenie obowiązków związanych z weryfikacją wykonawców, w tym ograniczenie czasu trwania postępowań
Wykonawcy/przedsiębiorcy: osoby prawne lub jednostki nieposiadające osobowości prawnej, osoby fizyczne	Okolo 200 tysięcy potencjalnych wykonawców zamówień publicznych, w tym małe (ok. 57 tys.) i średnie (ok. 15 tys.) przedsiębiorstwa.	dane REGON GUS	Modyfikacja zasad kwalifikacji podmiotowej wykonawców Ułatwienie wykonawcom, szczególnie z sektora MŚP, dostępu do rynku zamówień publicznych
Krajowa Izba Odwoławcza	1	akt normatywny	Potencjalnie mniejsza liczba odwołań kierowanych do KIO
minister właściwy ds. wewnętrznych	1	akt normatywny	Uchylenie wyłączenia stosowania przepisów ustawy z dnia 11 września 2019 r. – Prawo zamówień publicznych, o którym mowa w art. 11 ust. 4 pkt 1 i 6 tej ustawy
minister właściwy ds. finansów publicznych	1	akt normatywny	Uchylenie wyłączenia stosowania przepisów ustawy z dnia 11 września 2019 r. –

			Prawo zamówień publicznych, o którym mowa w art. 11 ust. 4 pkt 2 tej ustawy
minister właściwy ds. infrastruktury	1	akt normatywny	Uchylenie wyłączenia stosowania przepisów ustawy z dnia 11 września 2019 r. – Prawo zamówień publicznych, o którym mowa w art. 11 ust. 4 pkt 3 tej ustawy
Krajowe Biuro Wyborcze	1	akt normatywny	Uchylenie wyłączenia stosowania przepisów ustawy z dnia 11 września 2019 r. – Prawo zamówień publicznych, o którym mowa w art. 11 ust. 4 pkt 4 i 5 tej ustawy

5. Informacje na temat zakresu, czasu trwania i podsumowanie wyników konsultacji

I. Projekt był przedmiotem prekonsultacji:

1. Minister Rozwoju i Technologii powołał Zespół do spraw certyfikacji wykonawców w zamówieniach publicznych oraz polityki zakupowej państwa. Zespół stanowi organ pomocniczy ministra właściwego do spraw gospodarki. Do zadań Zespołu należy m.in. opracowanie propozycji rozwiązań z zakresu certyfikacji wykonawców zamówień publicznych. W skład Zespołu wchodzi przedstawiciele instytucji publicznych, organizacji zrzeszających przedsiębiorców, zamawiających, świata nauki, a także eksperci.
2. W oparciu o wyniki prac Zespołu Ministerstwo Rozwoju i Technologii przygotowało Zieloną Księgę certyfikacji wykonawców zamówień publicznych, która w okresie od dnia 15 marca do dnia 14 kwietnia 2022 r. podlegała szerokim prekonsultacjom. Zaproszenie do udziału w prekonsultacjach zamieszczono na stronach internetowych oraz przekazano do wybranych podmiotów publicznych (członkowie Rady Ministrów oraz m.in. Prezes UZP, Prezes PGRP, Prezes UOKiK, Rzecznik MŚP, GDDKiA, Dyrektor Polskiego Centrum Akredytacji; Dyrektor CUPT), organizacji zrzeszających przedsiębiorców (m.in.: Business Centre Club, Federacja Przedsiębiorców Polskich, Konfederacja „Lewiatan”, Krajowa Izba Gospodarcza, Ogólnopolska Izba Gospodarcza Drogownictwa, Polski Związek Pracodawców Budownictwa), stowarzyszeń jednostek samorządu terytorialnego (m.in. Związek Gmin Wiejskich RP, Związek Powiatów Polskich, Związek Województw RP), wybranych zamawiających (m.in. PKP PLK S.A, PGNiG S.A, CPK Sp. z o.o., PKN ORLEN S.A.) oraz stowarzyszeń ekspertów z zakresu zamówień publicznych (m.in. Stowarzyszenie Prawa Zamówień Publicznych). Zaproszenie do udziału w prekonsultacjach zostało przekazane łącznie do 80 podmiotów.

Znaczna większość podmiotów, które wzięły udział w prekonsultacjach, pozytywnie odniosła się do kierunków i celów nakreślonych w Zielonej Księdze. Zgłoszone uwagi i postulaty zostały poddane szczegółowej analizie oraz w możliwie najszerszym zakresie uwzględnione w pracach nad projektem ustawy.

3. Wyniki prekonsultacji Zielonej Księgi zostały poddane szczegółowej analizie na konferencji warsztatowej zorganizowanej przez Ministerstwo Rozwoju i Technologii z udziałem członków ww. Zespołu, a także przedstawicieli wybranych podmiotów, które wzięły udział w konsultacjach. Na konferencji poddano również pod dyskusję proponowane kierunki rozwiązań uwzględniające wstępne wyniki konsultacji Zielonej Księgi.

II. Projekt ustawy był przedmiotem konsultacji publicznych w III kwartale 2023 r., tj. w IX kadencji Sejmu. Projekt ustawy w IX kadencji Sejmu został wpisany do Wykazu prac legislacyjnych Rady Ministrów pod numerem: UD147. Projekt

zamieszczony został w Biuletynie Informacji Publicznej na stronie podmiotowej Rządowego Centrum Legislacji w serwisie Rządowy Proces Legislacyjny.

III. Projekt ustawy zostanie przekazany do konsultacji publicznych w kwietniu 2024 r., z 30-dniowym terminem na zgłaszanie uwag. Projekt zostanie również umieszczony w Biuletynie Informacji Publicznej na stronie podmiotowej Rządowego Centrum Legislacji w serwisie Rządowy Proces Legislacyjny.

Projekt ustawy zostanie również przesłany do konsultacji publicznych do następujących podmiotów: Fundacja Małych i Średnich Przedsiębiorstw, Izba Architektów Rzeczypospolitej Polskiej, Izba Gospodarcza Energetyki i Ochrony Środowiska, Izba Gospodarcza Gazownictwa, Izba Gospodarcza Komunikacji Miejskiej, Izba Gospodarcza Wodociągi Polskie, Izba Projektowania Budowlanego, Izba Gospodarcza Transportu Lądowego, Krajowa Izba Gospodarcza, Krajowa Izba Gospodarki Odpadami, Niezależny Samorządny Związek Zawodowy „Solidarność 80”, Ogólnopolska Izba Gospodarcza Drogownictwa, Ogólnopolskie Stowarzyszenie Konsultantów Zamówień Publicznych, Operator Gazociągów Przesyłowych GAZ-SYSTEM S.A., PGE Polska Grupa Energetyczna S.A., PGNiG S.A., Polskie Sieci Elektroenergetyczne S.A., PKP Polskie Linie Kolejowe S.A., Polskie Koleje Państwowe S.A., Centralny Port Komunikacyjny Sp. z o. o., Polski Koncern Naftowy Orlen S. A., Poczta Polska S.A., Polska Agencja Rozwoju Przedsiębiorczości, Polski Fundusz Rozwoju, Polska Izba Gospodarki Odpadami, Polska Izba Informatyki i Telekomunikacji, Polska Izba Inżynierów Budownictwa, Polski Związek Pracodawców Budownictwa, Polskie Stowarzyszenie Zamówień Publicznych, Stowarzyszenie Architektów Polskich, Stowarzyszenie Inżynierów Doradców i Rzeczoznawców, Stowarzyszenie Prawa Zamówień Publicznych, Związek Ogólnopolski Projektantów i Inżynierów, UNICORN Europejska Unia Małych i Średnich Przedsiębiorstw, Unia Metropolii Polskich, Unia Miasteczek Polskich, Związek Gmin Wiejskich Rzeczypospolitej Polskiej, Związek Miast Polskich, Związek Powiatów Polskich, Związek Pracodawców Gospodarki Odpadami, Związek Województw Rzeczypospolitej Polskiej, Polskie Centrum Badań i Certyfikacji S.A., Instytut Techniki Budowlanej.

IV. Projekt zostanie przekazany do zaopiniowania przez Komisję Wspólną Rządu i Samorządu Terytorialnego.

6. Wpływ na sektor finansów publicznych

(ceny stałe z r.)	Skutki w okresie 10 lat od wejścia w życie zmian [mln zł]											
	0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	Łącznie (0-10)
Dochody ogółem	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
budżet państwa	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
JST	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
pozostałe jednostki (oddzielnie)	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Wydatki ogółem	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
budżet państwa	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
JST	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
pozostałe jednostki (oddzielnie)	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Saldo ogółem	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
budżet państwa	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
JST	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
pozostałe jednostki (oddzielnie)	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Źródła finansowania												

Dodatkowe informacje, w tym wskazanie źródeł danych i przyjętych do obliczeń założeń	I. Koszty działalności Polskiego Centrum Akredytacji związane z akredytacją podmiotów certyfikujących wykonawców zamówień publicznych pokrywane będą z jego przychodów. Rodzaj oraz wysokość kosztów Polskiego Centrum Akredytacji zależne będą od ostatecznego charakteru i zakresu szczegółowych warunków akredytacji podmiotów certyfikujących, które zostaną przyjęte w programie akredytacji, o którym mowa w projekcie ustawy. Program akredytacji zostanie opracowany po uchwaleniu ustawy (w okresie jej <i>vacatio legis</i>). Realizacja przez Polskie Centrum Akredytacji dodatkowych zadań związanych z akredytacją podmiotów certyfikujących wykonawców zamówień publicznych będzie wymagała utworzenia jednego dodatkowego etatu. II. Przewiduje się utworzenie Bazy Danych o Certyfikatach Wykonawców Zamówień Publicznych. Baza będzie stanowiła element platformy internetowej ujętej w Polityce Zakupowej Państwa, a zatem w ramach przedmiotowego projektu ustawy nie przewiduje się dodatkowych kosztów z tym związanych. III. Projekt ustawy przewiduje, że w programie certyfikacji sprecyzowany zostanie sposób ustalania opłat za czynności podejmowane przez podmioty certyfikujące oraz ich maksymalna wysokość. Maksymalna wysokość opłaty ponoszonej przez wykonawcę od wniosku o wydanie certyfikatu będzie zróżnicowana w zależności od rodzaju certyfikacji. Wynika to z tego, że certyfikacja w zakresie zdolności i zasobów posiadanych przez wykonawcę będzie miała bardziej skomplikowany charakter, w związku z czym będzie wymagała od podmiotów certyfikujących zaangażowania większych zasobów organizacyjno-kadrowych.

7. Wpływ na konkurencyjność gospodarki i przedsiębiorczość, w tym funkcjonowanie przedsiębiorców oraz na rodzinę, obywateli i gospodarstwa domowe

		Skutki						
Czas w latach od wejścia w życie zmian		0	1	2	3	5	10	Łącznie (0-10)
W ujęciu pieniężnym (w mln zł, ceny stałe z r.)	duże przedsiębiorstwa	0	0	0	0	0	0	0
	sektor mikro-, małych i średnich przedsiębiorstw	0	0	0	0	0	0	0
	rodzina, obywatele oraz gospodarstwa domowe	0	0	0	0	0	0	0
	(dodaj/usuń)	0	0	0	0	0	0	0
W ujęciu niepieniężnym	duże przedsiębiorstwa	Wprowadzenie certyfikacji wykonawców do krajowego systemu zamówień publicznych przyczyni się do uproszczenia, skrócenia oraz większej przejrzystości procesu weryfikacji wykonawców. Udział wyspecjalizowanych podmiotów w tym procesie będzie sprzyjał także wzrostowi profesjonalizacji zamówień publicznych, co stanowi jeden z priorytetów Polityki Zakupowej Państwa. Uzyskanie certyfikatu, a więc wstępne potwierdzenie sytuacji wykonawcy, oznacza większą przewidywalność działalności na rynku zamówień publicznych.						

		Wszystko to wpłynie na podniesienie atrakcyjności rynku zamówień publicznych w stosunku do rynku prywatnego, a w konsekwencji zwiększenie zainteresowania przedsiębiorców pozyskiwaniem zamówień publicznych. Partycypacja przedsiębiorców w rynku zamówień publicznych to dla nich szansa na pozyskanie stabilnych kontrahentów oraz rozszerzenie portfela zamówień, co stymuluje rozwój prowadzonej działalności gospodarczej.
	sektor mikro-, małych i średnich przedsiębiorstw	I. Certyfikacja wykonawców, która ma być kolejnym krokiem w procesie ograniczania obowiązków formalnych przedsiębiorców, szczególnie tych z sektora MŚP, w postępowaniach o udzielenie zamówienia publicznego, ma być elementem dalszego otwierania rynku zamówień publicznych. Należy bowiem pamiętać, że nadmierne obowiązki o charakterze formalnym, w tym wymagania w zakresie składanych dokumentów, są wymieniane wśród ważnych czynników ograniczających skłonność MŚP do ubiegania się o zamówienia publiczne. W Polityce Zakupowej Państwa wzrost zaangażowania MŚP w rynek zamówień publicznych zaliczono do instrumentów wsparcia ich rozwoju. Podkreślono, że szersza dostępność zamówień publicznych dla przedsiębiorców z sektora MŚP zapewni im wzrost popytu na oferowane przez nich usługi, towary oraz roboty budowlane. Większy strumień środków publicznych trafiający do sektora MŚP za pośrednictwem zamówień publicznych pozwoli na wzrost ich inwestycji, w tym w kapitał ludzki. Większa liczba MŚP działająca na rynku zamówień publicznych oznacza również dalszy wzrost jego konkurencyjności, a w konsekwencji otrzymanie przez zamawiających korzystniejszych ofert. II. Na koszty uzyskania akredytacji, które będą ponosić przedsiębiorcy zamierzający pełnić rolę podmiotów certyfikujących, będą składały się przede wszystkim opłaty ponoszone na rzecz Polskiego Centrum Akredytacji za czynności związane z akredytacją. Opłaty za czynności związane z akredytacją podmiotów certyfikujących wykonawców zamówień publicznych zostaną ustalone m.in. z uwzględnieniem ostatecznego charakteru i zakresu szczegółowych warunków akredytacji podmiotów certyfikujących, które zostaną przyjęte w programie akredytacji.
	rodzina, obywatele oraz gospodarstwa domowe, w tym osoby starsze i osoby niepełnosprawne	Brak bezpośredniego wpływu. Pośrednim wpływem powinien być natomiast wzrost konkurencyjności postępowań, co powinno przełożyć się na korzyści dla zamawiających, a w konsekwencji bardziej efektywną realizację zamówień z punktu widzenia wartości dodanej dla społeczeństwa.
	(dodaj/usuń)	
Niemierzalne	(dodaj/usuń)	
	(dodaj/usuń)	

Dodatkowe informacje, w tym wskazanie źródeł danych i przyjętych do obliczeń założeń	Na koszty uzyskania i aktualizacji certyfikatu przez wykonawcę będzie składa się stosowna opłata. Nie przewiduje się dodatkowych kosztów po stronie wykonawców. Zgodnie bowiem z założeniami ww. opłata będzie obejmowała koszty pozyskania niezbędnych dokumentów od właściwych organów przez podmiot certyfikujący. Należy podkreślić, że korzyści płynące z certyfikacji, o których mowa w pkt 2 OSR, będą rekompensowały wykonawcom poniesione koszty uzyskania certyfikatu. Warto również wskazać, że certyfikacja, jak już wcześniej zaznaczono, będzie miał charakter fakultatywny i nie będzie warunkowała możliwości startu przedsiębiorców w zamówieniach publicznych. W przypadku gdy wykonawca nie upoważni podmiotu certyfikującego do uzyskania w jego imieniu niezbędnych dokumentów konieczne będzie poniesienie przez niego kosztów pozyskania tych dokumentów. Koszty te będą jednak analogiczne do tych ponoszonych na gruncie postępowania o udzielenie zamówienia publicznego. Wynika to z tego, że na potrzeby certyfikacji będą składane te same dokumenty co na potrzeby postępowań o udzielenie zamówienia (patrz: <i>Rozporządzenia Ministra Rozwoju, Pracy i Technologii z dnia 23 grudnia 2020 r. w sprawie podmiotowych środków dowodowych oraz innych dokumentów i oświadczeń, jakich może żądać zamawiający od wykonawcy</i>).

8. Zmiana obciążeń regulacyjnych (w tym obowiązków informacyjnych) wynikających z projektu

nie dotyczy

Wprowadzane są obciążenia poza bezwzględnie wymaganymi przez UE (szczegóły w odwróconej tabeli zgodności).

tak
 nie
 nie dotyczy

zmniejszenie liczby dokumentów
 zmniejszenie liczby procedur
 skrócenie czasu na załatwienie sprawy
 inne:

zwiększenie liczby dokumentów
 zwiększenie liczby procedur
 wydłużenie czasu na załatwienie sprawy
 inne:

Wprowadzane obciążenia są przystosowane do ich elektroniczności.

tak
 nie
 nie dotyczy

Komentarz:

Certyfikacja będzie miała dla wykonawców charakter fakultatywny. Wykonawca niedysponujący certyfikatem będzie miał możliwość wykazania okoliczności wymaganych przez ustawę Pzp oraz zamawiającego w „klasyczny” sposób. Oznacza to, że certyfikacja to wprowadzenie dodatkowych możliwości dla wykonawców, a nie dodatkowych obowiązków, czy też zastąpienie dotychczasowych obowiązków nowymi.

Możliwość posługiwania się certyfikatem w toku postępowań o udzielenie zamówienia publicznego oznacza ograniczenie obowiązku gromadzenia i składania dokumentów (podmiotowe środki dowodowe) na potrzeby jednostkowych postępowań. Z rozporządzenia Ministra Rozwoju, Pracy i Technologii z dnia 23 grudnia 2020 r. w sprawie podmiotowych środków dowodowych oraz innych dokumentów lub oświadczeń, jakich może żądać zamawiający od wykonawcy wynika, że w celu potwierdzenia braku podstaw wykluczenia wykonawcy z udziału w postępowaniu oraz spełniania warunków udziału w postępowaniu zamawiający ma możliwość żądania od wykonawców znacznej ilości dokumentów lub oświadczeń (zakładając sformułowanie maksymalnego katalogu dokumentów). Wprowadzenie certyfikacji spowoduje, że

wykonawca będzie miał możliwość zastąpienia powyższych dokumentów lub oświadczeń odpowiednim certyfikatem (jednym dokumentem).

9. Wpływ na rynek pracy

Zwiększenie zaangażowania przedsiębiorców w rynek zamówień publicznych, będące jednym z celów wprowadzenia certyfikacji wykonawców, przyczyni się do rozszerzenia portfela ich zamówień, co może stanowić czynnik stymulujący wzrost zatrudnienia.

10. Wpływ na pozostałe obszary

środowisko naturalne
 sytuacja i rozwój regionalny
 sądy powszechne, administracyjne lub wojskowe

demografia
 mienie państwowe
 inne:

informatyzacja
 zdrowie

Omówienie wpływu

Wspieranie MŚP poprzez zamówienia publiczne, czego elementem ma być wprowadzenie certyfikacji wykonawców, jest istotne z punktu widzenia lokalnych i regionalnych społeczności oraz rynków. MŚP uczestniczą bowiem w tworzeniu lokalnych, a więc bardzo pożądanых, miejsc pracy, a także budowaniu potencjału regionalnych społeczności oraz rynków. Znaczenie MŚP jest szczególnie istotne na terenach oddalonych od dużych ośrodków miejskich lub przemysłowych. Cechuje je bowiem większa skłonność do uwzględniania w swojej działalności lokalnych uwarunkowań społeczno-gospodarczych. Zauważalne jest również coraz większe zainteresowanie MŚP zarządzaniem opartym o zasady społecznej odpowiedzialności biznesu.

11. Planowane wykonanie przepisów aktu prawnego

Planowane wejście w życie nowej ustawy to 1 lipca 2025 r.

Z tym, że przepisy projektowanego rozdziału 5, dotyczące warunków i trybu przeprowadzania akredytacji podmiotów certyfikujących wejdą w życie z dniem 1 stycznia 2025 r., w związku z potrzebą zapewnienia wykonawcom możliwość efektywnego korzystania z certyfikacji zaraz po wejściu w życie projektowanych przepisów.

Z dniem 1 stycznia 2025 r. zaplanowano również wejście w życie regulacji wykonującej Trybunału Sprawiedliwości Unii Europejskiej z dnia 7 września 2023 r. w sprawie C-601/21, tj. art. 38 pkt 1 projektu ustawy, w którym przewidziano uchylenie ust. 4 w art. 11 ustawy Pzp.

Planuje się, że w celu przygotowania rynku zamówień publicznych do nowych przepisów będą prowadzone działania o charakterze informacyjno-szkoleniowym. Po wejściu w życie ustawy w zakresie działań informacyjno-szkoleniowych swoją aktywność zwiększy też Urząd Zamówień Publicznych.

12. W jaki sposób i kiedy nastąpi ewaluacja efektów projektu oraz jakie mierniki zostaną zastosowane?

Co roku publikowane są sprawozdania Prezesa Urzędu Zamówień Publicznych o funkcjonowaniu systemu zamówień publicznych, w których przedstawiane są informacje dotyczące rynku zamówień publicznych. Ocena skutków funkcjonowania certyfikacji wykonawców będzie dokonywana przez ministra właściwego ds. gospodarki i Prezesa Urzędu Zamówień Publicznych w oparciu o dane i informacje wynikające ze sprawozdania. W przypadku zidentyfikowania takiej potrzeby zmienione zostaną regulacje określające zakres informacji przekazywanych przez zamawiających Prezesowi Urzędu Zamówień Publicznych na potrzeby sporządzenia ww. sprawozdania.

Funkcjonowanie certyfikacji wykonawców będzie również monitorowane przez ministra właściwego ds. gospodarki z wykorzystaniem narzędzia informatycznego, tj. Bazy Danych o Certyfikatach Wykonawców Zamówień Publicznych, która będzie stanowiła element planowanej platformy internetowej ujętej w Polityce zakupowej państwa.

13. Załączniki (istotne dokumenty źródłowe, badania, analizy itp.)